

ПАРТИЙНИ АМЫДЫРАЛ

Райком бюрозунга парторганизация секретарының отчёду

Чоокта чаа СЭКП-ниң Каз-Хем райкомунун бюрозун «Сталинчы орук» колхозун партия организациязынын амылшып дугайында өз секретары эш Шогжалын шеткелди чугаалашса.

Ажылды таарыштыр организаааар тааазыбиле партия организациязынын болган колхозтун баштаар черинин харыл-лазы эки тургустунган. Колхоз даргазы эш Прокудин болган парторганизация секретары эш Шогжал олар колхозчуларнын херекелдеринге болган делегеринге тургучунун кичээгейни салып келгенер.

Салчак Ойнаарак Алдыновна

«Кызыл тул» колхозтун колхозчуларынын январь 20-де болган нийти хуралында Каз-Хем район Советинин депутатында кандидат депшидеринин дугайында чугаалашкан.

Бистиң төрөөн чуртувустун найысаалы — Москвада

Москвааның суг-транспорт башдыр улам инай хөгжүдериң перспективтиг планы бадмалынган, бо план найысаалың порт ажыл-агыйын калбартырын баш бургуугаар көрүп турар.

Москвааның судо өртөөдери болган доктор черлери Балтикадан, Кара-дайыдан, Каспийден, Приазовьеден, Поволжыеден болган чурттуң өске-даа районнарындан көп турар чүктөрүн ху-лөөп алган, чазып, каттап савалан шарааш, чүдүрүп чорудуп турар.

Москвааның Шербаков аттыг төргү артыр комбинаты 90 анын хевирлиг төргү ичтерин ажылдап кылдып турар. Муң ажыг иччү чуртувустун төргүчү бугу-рүн үндүрүп турар.

Москвааның магистральдары-биле болган Москва чогуунуң оруктары-биле автопоезддер шуужу чоруп турарлар. Олар тузугларга тузубууну, эленини, улуг хемчээлиг демир-бетон конструкторларын, ханя панелдерин, а о ич-каш аар станоктарын, трансформаторларын болган өске-даа ай-хей тузуг материалдарын чедирип берип турар.

Москвааның авто-чүк транспортунуң өргөлениниг бир муң хире автомобильдеринге бир аны ийи принциптерин кош-кан. Оларны ажылдап чүкчү чүк сөөртүгезинин хемчээлин улуу-биле бедиткен. Дөрт автопарктарын принцип чок машиналарын сөөртүп шыдап болур ө хире саныг чүктөрүн принциптерин дузаны-биле транспорттап турар.

Москвааның А. С. Грибоедов аттыг библиотеканында улуг орус драматургунуң чуртувун дунунден бээр 160 чыл болганга халбаштыр оон номнарынын делегейге ажаттынган.

Клубтун көрүкчүлөр олурар залында, улус долур олурган. Чымылганар «Севильский цирюльник» деп операдан сценага ыраап күөсеткен Бугу-аниаа радиотунун ираакылы Г. Сахарованы болган СССР Эмелениниң Улут театрынын ираакылы, РСФСР-нин улугтун артисти И. Селивановту тургучулукка алып чаклашканы-биле үдөөнер.

Москвааның Шербаков аттыг төргү артыр комбинаты 90 анын хевирлиг төргү ичтерин ажылдап кылдып турар. Муң ажыг иччү чуртувустун төргүчү бугу-рүн үндүрүп турар. Мында кымын турар пашагтар болган халбаран онза бедик шынарлар.

Пропандист Калгак-Хурен

Кезээ Сайгытаанын чырык, делем ерөөм. Оң нийти чымыр оттулаш, сандайлары олурарында өтөгү кылдыр салтылап каан. Холдарында номнар тут кулаан икчилер очке кирип көзүп турган нар.

Кыпта 30 минута хире шакты арттыр турар. Аныа шунту дыңаачылар киржилер. Катаптаашканың дугайында пропандисттин түнел чугаазы доостурга чүткө ам чаз темага беседа агаалар.

С. АЛЕЕТ.

Н. ДЕЛЕГ-ООЛ.

Агитколлективтин ажылы

Чөөн-Хемчин районун Жанов аттыг көдө ажылдагы артелинде партия эге организациязы РСФСР-нин Дээди Советинге болган чер-чер Советтеринге сонугааларында холбаштыр агитация-массалыг ажылды сөнгүчүлөр ортузунда калбар-тын турар.

Эш Калгак-Хурен чүткө пропандист эвес, партия эге организациязынын сөргө-төрүмү ораакчызы, партия организациязынын органы «Стуржугла» хана со-лунунун редактору. Ол сөзүн 1954 чылда 10 удаа үнгөн болган амгаз үнерин тургучуларынын турар.

АГРОНОМНАР

РАССКАЗ.

Трактор бригаданың чаа экинчү көстүп көөрү ховар турган. Кандың-даа кижжи келерге, ону трактористер дораан-на аскерин хаарлар. Оон дуржу ө кижи ажыл-тыг болур бе аны хей келген кижжи бе деп чүткөн беши чангыс көргөс-де барык өндөсө улус боор.

Хевинерин өөренип көрбөндүр мен. Оон башка чөдө берип ийик мен. Ол-даа дыка шыңгырап турар. А мен-даа элөөн шыңгырамаар мен. А хамдык ужурум мындыг боон тур ийин мен; агроном сан мөдөөлөр хынаар дөш чораан-районун мөдөөн бир яныа, МТС-тин мөдөөн база эсе яныа—тузуглаа.

Иденкейлиг колхозчу

Эрени районун «Коммунистче орук» көдө ажылдагы артелинде кезиңү Ширшин ирей эртен чылдыг прөкү ал кымырды колхозка эң хей ораулыг кириген. 700 дин, 10 кпн, 11 анык ады, 3 черик хаван эдия белеткел чө-ринге дужааган.

Н. ДАЖИНМАЙ.

Иденкейлиг кириңи турар эвес, бива көдө бугурагезинин мураачыларынын бирөөн болуп турар. Ширшин эртен чы-лын анымырды аныда 400 ажыг күш-хүн ажылдаан. Ширшин ам тузуг брига-данында эң иденкейлиг ажылдап турар.

Ийет, Эрес. Бир эвес шак мыды «Сыгыргалар» ам «үдөөшкөн» бугуаар чамдыкта МТС-терге четкелй берсе багай-дыр. Хөмөжөн-даа, эр-даа бол, мыдыг-лар—дөргөйле багай-дыр.

Багай андарар болумза — мөөн угаанын ушта салгыртала берей сийер. — Баг ултаар-дыр сен аа? «Уган ушта салгыртаның» бир-ле та-варыгааны сактып кааш, ийилөөн ху-лүдүрөөнер.

Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелин даштыкыда канчаар көрүп турары

СОВЕТ ЧАЗАКТЫҢ МЕДЕГЛЕЛИНГЕ НЕМЕЦ УЛУС БАЙЫР ЧЕДИРИП ТУРАР

БЕРЛИН, январь 18. Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглевине немец улус ижи байыр чедирип турар. Чонуну азым-бүрү кезектеринге Совет чазактың медеглелин кайы хире чаагай күзөлдүгү уезанын дугайында хей санын дыңдадылар Германиян азым-бүрү райондарында кирип турар. Тай-быр болгаш демократтың үндөинге бо-дунун төрөн чурттуу эң дүргө катан каттыштырар дөш немец улустун күзөлдүгү Совет чазактың медеглелин бурун-биле тааржып турар деп немец хей-нигитиниң өң калбак бөлүктөрүнүн төлөкчүлери боттарынын чуугааларында демлеген турар. Германияны каттыштырарында ордука кол моондас болу боор париж дугуржулгаларын балдыларын хүдөзөни боин бүмбестаттын депутаттарындан немец патриоттар улам күштү-биле негээр ужурут деп чуугаалары оң-заан демлеген турар.

Барт-Маркс-штад округтун либерал-демократтык партия организациязынын даргазы Гельмут Молдер Совет чазактың медеглелин бүгү немертеринң национал медеглешинге кыйтырыг кылдыр толор-гайтала. Париж дугуржулгаларын балдыларынга шалтыктаар болгаш герман айтырыгын тайбың арга-биле шийтирилээр чедиң алыр дөш немец улус ам бүгү чүдөрүн кылдыр ужурут деп оң чуугаалаң.

АН АГЕНТЧИЛИГИН ДАМЧЫЛЫП ТУРАРЫН БУГААР АЛЫР, СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТТЫК ПАРТИЯНЫҢ ГАНБУРГ ОРГАНИЗАЦИЯЗЫНЫҢ БАШТААР ЧЕРИНИ КЕШИГЕДЕРИ

АН агентчилигин дамчылып турарын Бугаар алыр, социал-демократтык партияның Ганбург организациязынын баштаар черини кешигедери Совет чазактың медеглелин герман айтырыгын тайбың шийтирилген таарыштырарын өруунда чууга базым кылдыр толор-гайтала. Бүгү Германияга бо чымчына хостуг согушаларын чорудар дугайы совет озовал дөрт дүргөзөрин чуугаалажыш-кынарнын чууду болур ужурут деп оң медеглештер. Социал-демократтык партияның Ганбург организациязының дурутчулары ийити-герман согушаларга белетенир ороуга-биле Германияны өңи кезектеринң аразыга дугуржула чедиң алырнын аргаларын илердирер база негезенер.

БЕРЛИН, январь 18. Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелин барымы-герман парламга калбаа-биле тайылдырлан турар.

«Делегей хайгааралы-биле нигитерман хостуг согушаларын чорудар дугайында сагал көчүгү чууга» деп «Франк-Футтер алгемейне» солун айтып турар. Мычазакко өз солун бодунун кишиши-килин оон ылай үнө чоңдадырарын орд-дашкан.

Социал-демократтык партияга чокк болуп турар «Баште альгемейне дейтунг» солун (Карсруде үнүп турар) герман айтырыг талазы-биле Совет Эвилелинин медеглелин өң чууга политикатиг болууш-кун болуп турары маргыдаа чок деп чувени онзаан демлеген.

Боин чазак эвилелинин Майнцке үнүп турар «Альгемейне дейтунг» деп солуну Совет чазактың медеглелин «шууга» херекке албайн угаан чок чорук болур» деп санап турар. Харылдааларын чогуучу-дуп таарыштырар дугайында Герман федералдык республикага Совет Эвилелиниң савамы өнө январь 15-те чуугаалажып

көртп турда боинчу политикатиг бөлүктөрүн күчөйтөйилсин төвүнге турган» деп барымы Германиянык кезе өнөр «Дер Бунд» деп солуну мурунку чуугага бил-жөн.

Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелин текстинин тайым-бырлыгы доңдууламын оң солун «Бундестаг бодунга аар берге харысалганы алыр» (париж дугуржулгаларын багылаан таары-рыгада—тайылбыры Ред.) деп чуугалаан турар агенци адаанга берген. Совет чазактың айыткан түндөдөрүнүн үш пункт-турарын солун долуу-биле көргөсөн.

«ТАЙЫБЫҢА СЕТКИЛДИҢ ХАНЫЗЫНДАН БЫНАШЫЛДЫҢ ИЛЕРЗЭШКИНИ»

ПЕКИН, январь 18. Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелин-ге хамаарыштыр «Дагунбао» солун «Германиянын төгүдөшенини ийи оруу» деп аргам мурунку чуугага өбүгү мынча деп билжөн: Совет чазактың медеглели Европанын-даа, бүгү делегейде тайбын-нинда салым чогулга оңа чуугаа ужур-дуулазгы. Бир эвес АНП-тын, Англиянын, Франциянын, барымы Германияны чазактары париж дугуржулгаларын багылаан турарын чедиң аптар болза, ол чорук чүгө герман айтырыгын тайбың шийтирилээр болгаш Германиянын чагыс-өин катан турктары болдунар арга чок деп чувени айтыр эвес, харын Европанын хей-хей күрүңөлөрү чаа дай-мынкы белеткендиң өрүңкө кирип тыртырар турар чорукка чейлер деп чувени үг солун онзаан демлеген.

ГЕРМАН УЛУСТУҢ НАЦИОНАЛ ЧАҢЫС ЭВИНЧЕ ОРУК

БУХАРЕСТ, январь 18. Румыниянык бүгү солуннар герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелин чыры-дып, өнү герман айтырыгын тайбың шийтирилген таарыштырарынга чуугаа салымчымын кылдыр, Европата болгаш бүгү делегейге тайбын болгаш айымч чок чорукту хандырыр дөш Совет Эвилелиниң совоал чок демиселиниң чаа, чырытылганчак херетимди кылдыр үндө-лишкан, хей-хей материалдарын пар-далап турар.

Совет чазактың медеглели болза герман улус келер үде кайылап боарын шийиң алырнын өрун каңганын-да, аарыш толоргай кылдыр оон журунга-га тургузуп турар деп «Скинтея» солун билжөн. Совет чазак герман айтырыгын Германияны чагыс ай, демократтыг, тай-бынча мынашылдыг күрүңе кылдыр кат-тыштырарын болгаш ол күрүңе-биле тайбың керээзин чарарын аргазы-биле тайбың шийтирилээр дөш күжениши-кенин хей улаа салым келген. Герман айтырыгын мынчага чедиң шийтирил-тешизөөнүн чыдагааны болза Герма-нияны чарылдырарын болгаш милитаризмни катан төртүндөрүнүн политиказы-нын түндө-ди-лер.

Совет саваалды Германияны тайбың каттыштырарын чаа аргаларын ажы-лып турар. Нигити-герман хостуг согуш-даларын чорударын эргежок чуугала-мын ол саваалларга база дагы айтып ту-рар. Германиянык чагыс-ай демократ-тыг болгаш тайбынча мынашылдыг күрү-ңе болуп көңүлдүрүн эргезимчалары-га таарыштыр герман улус национал чангыс эиче алпар чыдар оруктуг, Совет чазактың медеглелинде тодаргай айт-

тынган оруктуг шийиң ап шыдаар дө-рүңгө ук солун түндөдөдө бугуренин илеретип билжөн.

«ГЕРМАН УЛУСТУҢ СӨЗУ БИЛЗИН». СОФИЯ, январь 18. Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглели Бог-гариянын хей-нигитинин күчөгөйги-ниң төвүңе турар. Бо айтырыг дугайы болгаш солуннар боттарынын мурунку чүдөрүн билжөн. «Герман улустуң сөзү билзин» деп чүдө «Работническо дело» солунун билжөн бола:

Совет чазактың медеглели герман айтырыгын чөптү болгаш быжыг шийти-рилген таарыштырарын өруунда Совет Эвилелиниң оңа чуугаа базым кылдыр үндөп турар.

Мындагы Каттышкан Штаттарнык агресси бөлүктөрү совет саваалдары чүгө барла шаа-биле хүдөөйин белген эвес, харын герман айтырыгын мын шийти-рилээр болгаш бүгү-ле күштерибиле шал-тыктаарын ордоложып келген болгаш Гер-манияны чарылдырарын чаа барымы Германия милитаризмин болгаш агаан негезчи чорукту төртүндөрүнүн өрун-бе шийтирилээр деп чувени сагаң-дырышкан, ол солунун онзаан дем-леген болза: «Ам герман улустуң сөзү билзин, төрөн чуртун тайбынча мына-шылдыг болгаш демократтыг принциптерге каттыштырар төвө-лө ол болунуң тө-рөн чуртунуң салым чогуу бодунуң хо-дунга алыр ужурут».

Совет чазактың медеглелин тайбынча мынашылдыг бүгү улустар чүдүдүгүнүп демсөн болгаш болур улус герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың меде-глелин бүгү-биле чүдүлүгүнүп турар деп «Работническо дело» солун дем-леген.

«ААЖОК УЛУГ АЙЫЛДЫ БОЛДУРБА-ЗЫНЫҢ ҮЗЭМ АМ-ДАА БАР» ПРАГА, январь 18. Чехословак парла-маны күчөгөй герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглелине бүрүң дараа туттунган. «Руда право», «Прага», «Лидова демократия», «Земе-дельско новины», «Свободное слово» бол-гаш өске-даа төп солуннар медеглел дугайы мурунку болгаш редакция чүдө-лери билжип турар. Прагата болза ол ме-дегледи тайбың, улустар аразын-ка айымч чок чорук, бүгү-ле маргышалыг айтырларын чуугаалажышкыларын эргезим-биле шийтирилээр дөш тайбын-ча мынашылдыг улустарын демиселинн херезге Совет Эвилелиниң өң улуг салымчымын кылдыр бар эл-сеткилди үнө-лөп турар болгаш Совет Эвилелиниң ол чаа чаагай ийишчатынван изи-биле чүдүлүгүнүп дегип турар.

Герман айтырыг талазы-биле Совет чазактың медеглели улустарын мурун-да шийиң алыр ийи орук бар деп чувени онзаан демлеген «Прага» солунун оңзаан демлеген «Прага» солунун билжөөн болза: Герман айтырыг тай-бың арга-биле, чуугаалажышкыларын аргазы-биле шийтирилген турун бо-лур болгаш мынчан улустар аразын-ка дүжүрүлүг чорук кошкан турар—бо дөргө бирги орук-тур. Мычазакка ийити орук чүд дөргө барымы талазы күрүңе-лер барымы Германияны дагыч чепсег-дөр дээр боттарынык агресси планна-рын боттаңдырар чорукту чедиң алыр апсар, мынчан тайбынча мынашылдыг улустар боттарынын айымч чок чоруну билжылганынын эргежок чуугаа кечкел-лери мыавыла алыр апсар. (СЭТА).

Хөмүр даштын баштайгы комбайннар Кыдатта бүдүрүп үндүргөнү

ПЕКИН, январь 17. Сяньюа агентчили-ниниң дыңдаганы болза, Цисиде машина тудуушкунуң заводу «Донбасс» деп совет комбайн хейриг баштайгы 10 хөмүр даш комбайннар бүдүрүп үндүргөн. Чагыс кижи баштаарын ажылдадыр комбайн бүдүрүп айың 10 муң тонна хөмүр дашты үндүрү азымын болур. (СЭТА).

Гарри Поллитин медеглели

ЛОНДОН. Великобританиянык Коммунист партиянын чынгине секретары Гарри Поллит Шеффальде митингине чү-вө чуугалап турган, герман милитаризмин катан төртүндөрүнүн улаңдырган, Англиянын даштын политиказынын кеди-ниде барып ондактыг болурун айткан. Ол политика болза, Чемберсениң Минюль политикамын уруктаары ыш-кан шак мынчы уруктуг болур деп ол демлеген. «120 муң азык англия оод-дар келер 44 чылдарын дургузунда Евро-па диле турар деп, Иден парламенти-биле кандыг-даа сүмө дугуржула чокка азалкан-дыр, Францияны хаалип алыр болгаш барымы Германияны чепсегдөрүн-ге чешпезектич өнүр албадар дөш, орта 150 миллион фунт стерлингитерин чарылгаар алаар-дыр» — деп Поллит ула-мчып чуугаалаң.

Германияны чепсегдөр дугайында айтырыг талазы-биле национал референдум чорударын негезишкан, Поллиттин өң ылай чуугаалаңы болза: «Түндө баш бурун-чаар шийтирилген. Германиянык чепсегдөрүнүн чонуну көлүгү нуруузу каттышпаң турар» — өске өскө-биле чууга-лаарга, Англиянын даштын политиказы дайынче белеткелче эвес, а тайбынча үн-дө-лөтүнүн турарын негеп турарлар. (СЭТА).

Кыдат Улус Республиканың даштын керектер министрствозунун медеглели

ПЕКИН, 20. Сяньюа агентчилининиң дыңдап турары буугаар алырга, фран-цуз эрге-чагыраларың дуулажычыг-биле болгаш Каттышкан Штаттарнын идалашкыны-биле Чан Кай-шынниң бөлү Вьетнамнык соңу кезинде кыдаттарын күш-биле ап чорудуп турарын дугайы-нда, Кыдат Улус Республиканың дашты-кы керектер министрствозунун төлөк-чиңи медегел кылган болуп турар. Ме-дегелде чуугалап турары болза:

Индий-Кыдатка тайбынча катан тур-гузар дугайында Женева дугуржулгаларын чаргаланын соонда, Каттышкан Штаттар, Чан Кай-шынниң хоралакчы бөлү болгаш француз эрге-чагыралар Хайфон, Мон-Кайда база өске-даа черлерде кыдаттар-ны кара-эжгээр күш-биле алгаш чору-ларын болгаш итес-сүренин шийтөөнү билжирген. Кыдаттарын Хайфонче, Сайгонче бол-гаш Тайваньче чорударынга херезгээр «самобиттери болгаш суднолары олар ажы-биле чорудуп турарлар. Хайфонче болгаш Сайгонче күш-биле алгаш барды-ган кыдаттар дажыла-биле холбошкан бү-гү-ле бергелерге, ашчутка, зарыг-аржы-ка таваржып турарлар. Оларынч чам-дыман ужур-дүрүк ажылашкыга та-варышкан азы өлүргөн болуп турар. Кыдат аныктыгы болгаш студенттерин меделеп турган Тайваньче чорудуп, олар-нын дайынга херезгээр дөш Чан Кай-шынни хоралакчы бөлүгүнүн чепсегти күштеринге күш-биле кирип турар.

Ол кандыг-дошкун чорук кыдат улустуң болгаш даштыкыда чурттап турар кыдат-тарын ортуңга килеңсешкени болу-рун турар деп, медеглелде өң ылай ай-тылган. Даштыкыда чурттап турар кыдат-тарын херезин талазы-биле комиссия-ның төлөкчилери оң чорукту 1954

чыдык август 16-да бурру шаап көргөн. Мычазакко Каттышкан Штаттар, Чан Кай-шынниң хоралакчы бөлү болгаш фран-цуз эрге-чагыралар кылдаттарын күш-биле алгаш чорудар талазы-биле боттарынын көмбүрулүг хелешкиниңниң чүгө соксаткан эвес, харын-да ол хөдөлшиг-киниңниң сөүгү үдө улам-на күштө-лдиргенер. Амгы үдө америка, француз болгаш чанкайшиңи тусый агентилер Хайфонда, Куонг-Пенде, Вьетнеде, Хоанг-биле болгаш өске-даа черлерде чурттап тур-рар кылдаттарын муруну чүгө чорутуру-че албадары дөш кандыг-дошкун кечкел-лери ап турарлар.

Чан Кай-шынниң хоралакчы бөлүгүнүн кылдаттарын итес-сүрениңге, үстөп-дээрбедөрүн болгаш күш-биле алгаш чоруду-рунга дуулажырыңче француз эрге-чагыраларын идалашкында, Каттышкан Штаттар болза, Женева чөвөлөд хуралы-нын 1954 чылдын июль 31-де үндүргөн: «Дайын чорудалганы соксалар дугайында дугуржулгаларын килештери болгаш оларын эт-хөргөңүн камгалаарын хан-дырарыңче улаңган чүдөрүн өнө шыңгызы-биле күссөлдү, мычазакка, бу-дунуң чурттаарын күзеп турар зонамын шийиң алырнын болдувар аргам Вьет-намда кижи бүрүңгө бөөр ужурут» деп айтып турар түндө декларациямын секси параграфын чүдүүн хажымын турарлар.

Индий-Кыдатка тайбынча катан тургу-зар дугайында Женева дугуржулгалары Каттышкан Штаттарын болгаш француз эрге-чагыраларын сагыштын-биле хаж-мыдп турары-биле кыдат улус энтешип шыдавас. (СЭТА).

Редактор Д. О. БЕГИН.

Күрүнө чээшкенин талазы-биле 1955 чылда болур ойнаашкынарнын тиражтарын болгаш ортөн төлөп бээрин тиражтарын планы

Айлары	Күрүнүн 1948 чыгалгыч 2-хуулу чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн ийиң күрүнө чөшкөнү.	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн үнү күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн дорук күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн боин күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн (1951 чылда үндүргөн) күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн (1952 чылда үндүргөн) күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн (1953 чылда үндүргөн) күрүнө чөшкөнү	ССРЭ-нин улус ажил атылган катан тургузарың болгаш хокук-дөдөрүн (1954 чылда үндүргөн) күрүнө чөшкөнү	Күрүнүн 3-хуулу иш-төнү үндүрү чөшкөнү	Күрүнүн 3-де Тшкөкт хоорайга 43-кү тираж
Январь		Январь 23-те Великие Луки хоорайга 15-кү тираж									
Февраль		Февраль 27-де Вязьск хоорайга 13-кү тираж									
Март		Март 13-те Черкесск хоорайга 11-кү тираж					Март 20-де Куст-таш хоорайга 4-кү тираж				Март 30-де Москва хоорайга 4-кү тираж
Апрель		Апрель 24-те (салаан) хоорайга 9-кү тираж									
Май	Май 22-де Хмельницкий хоорайга 15-кү тираж					Май 8-те Липецк хоорайга 7-кү тираж					Май 30-де Новосибирск хоорайга 45-кү тираж
Июнь							Июнь 12-де Саранск хоорайга 5-кү тираж				Июнь 30-де Днепронетровск хоорайга 46-кү тираж
Июль		Июль 24-те Кривой Рог хоорайга 16-кү тираж									
Август		Август 21-де Вяткец хоорайга 14-кү тираж									
Сентябрь		Сентябрь 4-те Махачкала хоорайга 12-кү тираж									Сентябрь 20-де Москва хоорайга 47-кү кол болгаш 4-кү не-мелде тиражтар
Октябрь		Октябрь 23-те Москва хоорайга өртөн төлөп бээриниң 4-кү тиражы									
Ноябрь		Ноябрь 3-те Москва хоорайга өртөн төлөп бээриниң 3-кү тиражы					Октябрь 18-де Смоленск хоорайга өнөп алырнын 11-кү тираж болгаш өртөн төлөп бээриниң 1-кү тиражы				
Декабрь	Декабрь 18-де Белгород хоорайга өнөп алырнын 16-кү тираж болгаш өртөн төлөп бээриниң 2-кү тиражы		Декабрь 11-де Москва хоорайга өртөн төлөп бээриниң 2-кү тиражы							Ноябрь 20-де Арзамас хоорайга 2-кү тираж	Ноябрь 30-те Ленинград хоорайга 3-кү тираж

И. САРЫГ.

Тыва автономнуг областың Күр-күш-ажыл, ажаалга кассаларын болгаш күрүңдигин өргөлдөй.

АГРОНОМНАР

(Төнчүзү).
Сылдыс шофар тарап чорда Сыйгылажыр сыгыргалар, Аткан дайнык хаазында Ай тутар сыгыргалар.
«Сыгырганың» төвүтүн Севиң билбес дээрине Эрес-оол бугуредиг болбайын. Бодалым ол, «эх, мындагы хөөртүлериң бис база көрүп чорсан бис ийин!» дөң-өңт ырыңыла чүгө болуп билер кылдыр илеретип эвиң. «Сыгыргалар» дөң чегине келгеш үнүң бедде кааптың турган. Оозун ырадышкан, тракторун ший-чедиң чорутарыңга белеткенниң, тракторунда олуучке үнүш, ийити өлөрүстү сазым алган. Ийиң болур деп чорда Севилдин бажы радиатор азымың кедешке бедиди келген болгаш Эрес-оолче ол тулдур көргөш турувуккан. Көөр докста коргунчуун канчаар силер! Хавактын кирбиңтери бөдүңүшкеш дүйлүн тутчу берген, эриниң так кызартышкан, бопугур чаактарын сыгыргалары беини чоо-галаңчак тода апарган. Севил шимчеш-даа дивейиң, улур көргөш турувуккан—бо-ла.
Ол хире хенертең болган чоруткан коргунч теңдөш, Эрес-оол дап берип бар чылган тракторунуң өлөрүстүзүн-даа солугуру чап алырмаан болгаш чүгө мотору өжүрүшкөн. Мычазакка Севил Эрес-оолдан карап алайын дөрт көрүп, ол-за чө-рине турбушкан.
—Чеге чедир мынчаар турар ирги бис?—деп, Эрес-оол сүрөздөн хөвөр, мычаныкче ам-лаа арай кыжырмак ча-кы-биле айтырган.

—Канчан мытпас кижи боор силер? — деп, Севил оожум айтырган.—Мен чүү «Сыгыргалар» апарган мен?
Эрес-оолда мыт чок. Комбинезонунун моңдурун тутулап, чүшкүзүн ол дьарбанга.
—Илан долдуларын, сан-медэ көвү-дериң болаш, культиваторлап тур сил-лер бе? — деп Севил айтыргаш, хенертең, —Сен бодун харын шынап «Сыгырга-дыр сен!»—деп ширин чуугаалаң.
Эрес-оол олунда хоруй берген. «Че-жеге чедир мынчаар турар бис» деп чу-гаалаксаң-даа, дыкка ээлбес болган. «Тракторубиле кады чөңө кире бер-зиме» деп ол шын-на сеткилбиле кү-дөң, —а мычарыңдын аргазы найда боор ийиң. Чүгө Севилдин база катан чууга-лап келериң маңаар апарган. Шынап-ла ол узаваанга чуугаалаң:
—Анаа турган херөө чок! Дораан тур-лажы чорутунар. Дараа силес кестирер.
—Бодан көр Севил. Ой буруулук бол-дук, өршөп көрүңер! Айдаар кайымы болуура?
—Харын шын-на-дыр: Севил.
—Чок ан. Ачаңарын-биле кады кай-мыз ирги?
—Канчаар дөш? Мээң адамның адын чөор силер?
—Өршөп көрүңер, эш агроном...
—Ам «эжан» апарган деңеан.
—А «эжим-даа» диең чү деп: хары-мыс чажыт-ла болгай.
—А канчан билер силер?
—Харын билер-ле болгай мен: чээрби үш.
—Силериниң база бе?
—Мээниниң база мынча-ла болгай — дөш, Эрес-оол хөлтү апарган.— Бодан көрүңер сен, Севил. Бүгү трактор биг-даларының байдымы үй-балайдыр: чым-чак чер андарылашыңе шилчидерге «У-2-нин» планы күчүлүг дизельдинде беин артык боор-дур. Планнап турары-ның көңүчүн, Севил! Бо трактор олган-га харуга контарымгыңа-даа, силөсташ-кыны-даа, өске хымч ажылдарыңда шүтүзүн чүү каан-ла турар. Мындаын кылып каарга,— мындаын онзаан деп көңүчүң. Илан күөөстейиң баарга дирек-тор «дошпактар» дей бээр. Директор хөөртүңде база-ла бурру чүү боорлаан ийиң: «У-2-нин» планы аңаа база-ла дуу үстүрүн бандык бээр, ол мээң үстүң-ден мээң бо тракторужагыма чүдүрер. Ол планнакчылар күрүңе меделеп, а бистер... планнакчыларын меделеп турар мындагы ашажымыс чүд. А силер мениң «сыгырга» дээр-дир силер. Харын ийиң, «сыгырга» мен, мээң сөзүңге бү-дүрүп көрүңер.
—Кымың кым-даа меделеп херөө чок. Оортан дүжүт немешпес болгай!—деп, Се-вил чазамыңтай араа чуугаалаң.
—Тарымла тоорукту ам сүстүре бербес силер ийиңаан?
—Ча кайымы мынчаар мен! Агрономдан айтышкымын турда—ол-ла болгай!
—Ийиңаарга, байлыгың че! — дөш Се-вил хүлүмзүрөй араа бажын донгаш кылгаш, суурже чорупкан.
Эрес-оол тракторунун кырныңдан, өң соонче көрүп олурган. Оон бөртүн ужул-гаш, бажынын себегергег дүтүн беш са-лаамы-биле атаар сыйбаан. Иран бар-чораян Севилдин барзымыңа көрүп, улуг-тынган:
—Эх, шыңгы-ла-дыр ам! — дөш.
Севил орук чок чер-биле дөртөп бар чораян. Тарымла таварын шак мынчаар чүгө агрономна чорур эргелигер.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кулумчузу, бажы № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторунч 3—62, редакторунч аралкымын 3—68, партийжи амыдырал, пропаганда болгаш агитация, кезеңе ажыл-агый, культура болгаш амыдырал килдистериниң болгаш бухгалтериянык—3—65, харысалгалык секретарынык 4—98, иштики информация, чагаа, үстөдүр транспорт килдистериниң—3—88.